

KSeF zmienia zasady gry.

Czy ZHP jest już gotowe na tę cyfrową rewolucję?

Właśnie trwa Harcerska Akcja Letnia - czas intensywny, pełen wyzwań organizacyjnych i wychowawczych. Jak co roku, rzesza instruktorów, gdzieś w leśnej ciszy, siedzi przy laptopie i drukarce, z pieczętkami i długopisem w dłoni, by opisać kolejną fakturę rozchodową. Z dnia na dzień przybywa papierów, a każdy dokument musi zostać starannie opisany, wpisany do książki finansowej, a jeśli dotyczy dofinansowania wypoczynku letniego z kuratorium oświaty, dodatkowo „oklejony” specjalnymi naklejkami (przynajmniej tak to wygląda w mojej chorągwi).

Siedzę przy filiżance kawy z wieloletnią, była już skarbniczką Hufca Gorzów Wielkopolski ZHP, a obecnie kwatermistrzem, czyli w praktyce obozową księgową, podczas obozu hufca w Łukęcinie. Słucham jej frustracji. Opowiada o żmudnej pracy związanej z rozliczaniem obozów: o licznych zaliczkach, które zostały wypłacone, ale jeszcze nie w pełni rozliczone, o błędach w opisach faktur, które trzeba poprawiać. A na koniec i tak każdą fakturę musi podpisać skarbnik i komendant hufca, bo choć ona pełni funkcję kwatermistrza i jest też komendant obozu, to nie otrzymała one formalnego pełnomocnictwa do zatwierdzania dokumentów. Jak sama stwierdza - „faktury i tak przechodzą przez miesięczne rozliczenie hufca, więc muszą je podpisywać ci, którzy mają stałe pełnomocnictwa od chorągwi”.

W pewnym momencie pytam: „A ciekawe, jak to będzie, gdy już ten cały KSeF wejdzie w życie?” Po reakcji koleżanki widzę, że nie bardzo wie, o co chodzi. Zaczynam więc tłumaczyć: co się zmieni, kiedy to nastąpi, jakie konsekwencje niesie nowy

system. I właśnie tu pojawia się główna myśl tego artykułu - czy my, jako organizacja, naprawdę wiemy, co nadchodzi? Czy jesteśmy na to gotowi? Jak bardzo nowe przepisy zmienią zasady gry?

Papier, pieczętka, podpis - czyli jak dziś funkcjonuje księgowość w ZHP

Na wstępie warto podkreślić, że poniższe rozważania opieram przede wszystkim na własnych doświadczeniach, wyniesionych z mojej macierzystej chorągwi. Bo jak mówi znane powiedzenie: „co kraj, to obyczaj” – zatem gdzieś w innej części Polski sytuacja może wyglądać nieco inaczej, być może nawet lepiej.

Obecnie drużynowi, planując zakupy, najpierw występują o zaliczkę. Od kilku lat w naszym hufcu obowiązuje zasada, że wniosek składa się poprzez formularz w e-biurze hufca. Po jego otrzymaniu skarbnik udostępnia wnioskodawcy formularz zaliczki oraz dokument rozliczenia w formie plików online (np. w OneDrive), co umożliwia ich wypełnienie i przesłanie do wstępnej akceptacji jeszcze przed wydrukiem. Następnie skarbnik, w porozumieniu z komendantem, zatwierdza przelew. Po dokonaniu zakupów druk zaliczki musi zostać wydrukowany, podpisany i opieczętowany, a następnie przekazany wraz z fakturami papierowymi i wypełnionym rozliczeniem zaliczki.

Każda faktura musi być opisana na odwrocie. Opis powinien zawierać numer zaliczki, której dotyczy, przedmiot wydatku oraz wskazanie źródeł finansowania. Faktury trafiają do skarbnika hufca, który bardzo często musi nanieść poprawki – bo, nie oszukujmy się, wszyscy jesteśmy tylko ludźmi, a błędy się zdarzają. Gdy wszystko się zgadza, dokumenty są zatwierdzane przez skarbnika i komendanta hufca.

Pamiętam, jak kiedyś znajoma zawodowa księgowa, rozliczająca spółki i fundacje, spojrzała na jedną z naszych faktur i ze zdumieniem stwierdziła, że jeszcze nigdy nie widziała tylu pieczętek na jednym dokumencie. Widocznie u nas w chorągwi panuje zasada: „lepiej za dużo, niż

za mało” – oczywiście mówię to z przekąsem, bo w tej kwestii całkowicie się z nią zgadzam.

Co miesiąc komplet dokumentów wysyłany jest tradycyjną pocztą do księgowości chorągwi. Chorągiew, jako formalny podmiot posiadający osobowość prawną i numer NIP, prowadzi pełne rozliczenia. Ponieważ każda faktura opieczetowana jest nagłówkową pieczęcią hufca, ich przypisanie do konkretnej jednostki nie stanowi problemu.

Problemem są jednak błędy w opisach lub danych nabywcy. Nawet drobna pomyłka oznacza kolejną serię e-maili między księgowością chorągwi a skarbnikami hufców, którzy muszą sprawę wyjaśnić, skorygować opis, a czasem nawet wystawić notę korygującą. A jeśli do tego dorzucimy Harcerską Akcję Letnią, to liczba faktur rośnie lawinowo. Ich przetwarzanie wymaga ogromnego nakładu pracy i czasu.

Zdarza się również, że drużynowy zapomni dostarczyć fakturę na czas, albo któraś z zaliczek nadal wisi nierozliczona. I już pojawia się problem. Do tego dochodzą faktury z dotacji i grantów, które jako organizacja NGO chętnie pozyskujemy – a one wymagają nie tylko opisów na fakturach zgodnych z bardzo szczegółowymi wytycznymi grantodawców, ale i specjalnych sprawozdań.

Papier goni papier. W całą procedurę finansową zaangażowanych jest mnóstwo osób: drużynowi, skarbnicy, komendanci hufców i księgowi w chorągwiach. Dodatkowo w naszym hufcu prowadzi się też szczegółowe zestawienia, które pokazują drużynowym na bieżąco, ile środków już wydali. To oznacza dodatkowe godziny poświęcone na dokładną analizę, aktualizację i komunikację. O liczbie maili, na które trzeba odpowiedzieć do chorągwi, nawet nie wspomnę. Nic dziwnego, że coraz trudniej o chętnych do pełnienia funkcji skarbnika hufca – bo umówmy się: ten „wolontariat” coraz częściej przypomina pracę na pół etatu. Wdrożenie KSeF, jeśli zostanie przeprowadzone w sposób nieprzemyślany, może ten problem pogłębić, a jeśli nowy system utrudni, zamiast ułatwić pracę z kadrą i drużynowymi, możemy spodziewać się rezygnacji kolejnych osób,

zwłaszcza, że w wielu hufcach funkcje skarbników pełnią instruktorzy-seniorzy którzy od lat dbają o finanse jednostki. Dla części z nich przejście na nowy, w pełni cyfrowy system może być barierą nie do pokonania.

KSeF - cztery litery, które zmieniają wkrótce wszystko

Krajowy System e-Faktur (KSeF) to centralna, rządowa platforma służąca do wystawiania, odbierania, przechowywania i weryfikowania faktur w czasie rzeczywistym. Zamiast klasycznego dokumentu papierowego, który dziś wędruje z rąk drużynowego do skarbnika hufca, a potem przez komendanta aż do księgowości chorągwi, wszystkie dane będą przekazywane bezpośrednio przez system teleinformatyczny Ministerstwa Finansów. Każda faktura będzie istniała tylko w formie cyfrowej - jako plik XML zgodny ze zdefiniowaną strukturą logiczną FA(3) - i otrzyma unikalny numer identyfikacyjny nadawany przez system. Nie będzie już konieczności drukowania dokumentu, przykładania pieczętek, ręcznego opisywania na odwrocie, ani przesyłania go tradycyjną pocztą.

To oznacza rewolucję dla ZHP. Dziś faktura przechodzi przez wiele rąk, generuje poprawki, wymaga opisu, podpisu, pieczętki. W nowym modelu odbiorcą faktury będzie nie człowiek, lecz system. Odbiór dokumentu nastąpi automatycznie, a archiwizacja w KSeF potrwa nawet 10 lat bez konieczności fizycznego przechowywania. Wydatki hufca czy HAL nie będą już „opisywane długopisem” - ich kontekst, źródło finansowania i cel będą musiały zostać ujęte cyfrowo, najczęściej w odpowiednich polach struktury faktury lub jako dodatkowe dane referencyjne.

Największa zmiana dotknie właśnie te obszary, które dziś są najbardziej obciążające dla wolontariuszy: papierowy opis, wymiana e-maili z poprawkami, kompletowanie dokumentacji do rozliczeń grantowych. KSeF wymusi standaryzację, automatyzację i cyfryzację całego obiegu. Każda faktura - czy to na zakup materiałów do pionierki, czy posiłków na obozie - trafi najpierw

do systemu Ministerstwa, a dopiero później będzie widoczna dla upoważnionych użytkowników po stronie ZHP.

Ale z tym wszystkim wiąże się też ogromna odpowiedzialność. Bo aby faktura była prawidłowo rozliczona, ktoś po stronie organizacji musi wcześniej zdefiniować identyfikatory hufców, format opisów dotacji, kategorie wydatków - i zintegrować to z systemem księgowym chorągwi. Nie będzie już miejsca na improwizację, kartkę z notatką, dopisek długopisem „HAL 2025” czy trzy pieczątki w różnych miejscach dokumentu.

Czy ZHP - jako ogromna organizacja oparta na wolontariacie - jest gotowe na tak daleko idącą cyfryzację procesów? Czy drużynowi, skarbnicy, komendanci i księgowi zyskają odpowiednie narzędzia i wsparcie, by odnaleźć się w rzeczywistości e-Faktur?

Wszystko wskazuje na to, że KSeF nie tylko zmienia sposób wystawiania i odbierania faktur. On zmienia sposób myślenia o finansach.

Kalendarz zmian

(wg nowelizacji ustawy o VAT z maja 2024 r.)

- 1 lutego 2026 r. - obowiązek korzystania z KSeF dla podatników VAT czynnych o obrotach powyżej 200 mln zł rocznie (za 2025 rok).
- 1 kwietnia 2026 r. - obowiązek dla pozostałych podatników VAT czynnych.
- 1 stycznia 2027 r. - obowiązek dla podatników zwolnionych z VAT (w tym wielu NGO, mikrofirm i stowarzyszeń).

Dodatkowe uwagi:

Nowe terminy wynikają z projektu Ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, uchwalonej przez Sejm 9 maja 2024 r. Projekt ten odroczył pierwotne terminy przewidziane w ustawie z 2023 r.

Eksperti ostrzegają: to nie tylko kwestia technologii, ale konieczność reorganizacji

„Wdrożenie KSeF to nie tylko zmiana technologiczna, ale konieczność reorganizacji całej logiki pracy z dokumentem” - zauważają eksperci

w materiałach edukacyjnych cyklu Studio KSeF - Symfonia.

I trudno się z tym nie zgodzić. W naszym harcerskim kontekście nie wystarczy po prostu „podłączyć się” do systemu i przeszkolić komendantów oraz skarbników hufców, gdzie należy kliknąć. KSeF to nie kolejny formularz do wypełnienia – to zmiana całej architektury obiegu dokumentów i logiki finansowej w naszej organizacji. Musimy przeorganizować niemal każdy etap zarządzania finansami - od wydania zaliczki, przez opis faktury, aż po jej zatwierdzenie i archiwizację.

Dotychczasowy model, w którym drużynowy drukuje fakturę, ręcznie opisuje, a następnie przesyła ją fizycznie przez kilka szczebli zatwierdzania, po prostu przestanie istnieć. KSeF nie będzie „czytał” odręcznych notatek na odwrocie”, nie rozpozna pieczątki hufca ani nie zinterpretuje skrótu „HAL 2025” dopisanego długopisem w rogu dokumentu. System oczekuje danych w precyzyjnej, cyfrowej formie. Każdy zaś błąd niesie za sobą też prawne konsekwencje.

Oznacza to, że wszystko, co dotąd robiliśmy „po swojemu”, lokalnie, intuicyjnie lub na skróty, musi zostać zunifikowane, zautomatyzowane i zdigitalizowane. Opisy faktur, identyfikatory projektów, źródła finansowania - to wszystko będzie musiało zostać z góry zdefiniowane, standaryzowane i wprowadzone do systemu księgowego kompatybilnego z KSeF. W przeciwnym razie utoniemy w chaosie, a nasza wielka struktura zacznie się zatykać na poziomie podstawowych rozliczeń.

To właśnie dlatego samo wprowadzenie podpisu elektronicznego czy przeszkolenie kilku osób nie wystarczy. To, czego potrzebujemy, to reorganizacja myślenia o dokumentach. I to nie tylko na poziomie zarządów chorągwi, ale także w hufcach, drużynach, a nawet wśród samych drużynowych, którzy muszą zrozumieć, że zmienia się sposób działania - nie tylko forma dokumentu.

Konieczne w ZHP zmiany już na dziś:

 Zmianę procesu obiegu dokumentów: dziś papierowe faktury wędrują od drużynowego przez skarbnika, komendanta i księgowość. Po wejściu KSeF wszystko będzie działo się cyfrowo - nie będzie kopii papierowych, opisu na odwrocie, podpisów tuszem. Musimy zbudować nowy, elektroniczny obieg dokumentów, który nie zablokuje komunikacji ani zatwierdzania wydatków.

 Ustandaryzowanie opisów i dekretacji: obecnie każdy hufiec ma nieco inne wzory opisów, inne praktyki dotyczące grantów czy HAL. W KSeF nie ma miejsca na dowolność - wszystkie dane muszą być ujęte w jednolitej strukturze, najlepiej z wykorzystaniem pól dodatkowych w formacie FA(3). Potrzebny będzie zatem centralny schemat opisów oraz dekretacji cyfrowej.

 Nowe zasady odpowiedzialności: dzisiaj dokument zatwierdzają skarbnik i komendant hufca jako pełnomocnicy chorągwi. W świecie KSeF kluczowe będzie przypisanie konkretnych uprawnień w systemie (ZAW-FA) i określenie, kto i na jakim etapie ma dostęp do faktur, kto może je dekretować, zatwierdzać i korygować. Czy każdy hufiec będzie miał własny dostęp? Czy wszystko będzie robić księgowość chorągwi? To decyzje, które trzeba podjąć już teraz.

 Uwierzytelnianie i podpisy elektroniczne: bez podpisu kwalifikowanego lub e-pieczęci nikt nie będzie mógł korzystać z systemu. Kto w organizacji powinien taki podpis posiadać? Czy komendanci hufców? Czy wyłącznie osoby z księgowości chorągwi? Trzeba to rozstrzygnąć i wyposażyć odpowiednie osoby w narzędzia.

 Przejście na systemy informatyczne wspierające KSeF: dotychczas wystarczały pliki Excela, poczta elektroniczna i Word. Teraz potrzebny będzie system zintegrowany z API KSeF, wspierający identyfikatory wewnętrzne, automatyczną dekretację, wyszukiwanie według

projektów, HAL, źródeł finansowania itp. Być może nawet potrzebny będzie nowy moduł do systemu księgowego chorągwi.

 Zmieniona rola drużynowego: dziś drużynowy opisuje fakturę ręcznie i przekazuje ją dalej. W nowym systemie może być zmuszony do wcześniejszego uzgodnienia wszystkich wydatków, wskazania projektu, źródła finansowania, kategorii kosztu – i przekazania informacji do osoby wystawiającej fakturę, by wszystko trafiło prawidłowo do KSeF.

Jak sami widzicie - to nie jest prosta zmiana narzędzia – to przebudowa całego systemu pracy z dokumentem. Jeśli nie przygotowujemy się wcześniej, ryzykujemy nie tylko chaosem, ale też odpowiedzialnością skarbową za błędnie wystawione, rozliczone lub opóźnione faktury.

W organizacji, która opiera się na wolontariacie, a nie na etatach, ta zmiana może być szczególnie bolesna – ale też daje szansę na uproszczenie, ujednolicenie i odciążenie naszych kadr. Warunek? Trzeba zacząć już teraz.

Rewolucja w hufcach i chorągwiach

Przyjrzyjmy się raz jeszcze, jak to działa dziś. Chorągiew - jako jednostka posiadająca NIP - otrzymuje faktury ze wszystkich swoich hufców. W modelu papierowym łatwo je przypisać do konkretnej jednostki: wystarczy spojrzeć na pieczętkę hufca lub podpisy komendanta i skarbnika. Dokumenty są przekazywane w wersji papierowej, opisywane ręcznie, a potem przesyłane do księgowości chorągwi i tam dopiero dekretowane w systemie księgowym.

Po wprowadzeniu KSeF ten proces ulegnie całkowitej zmianie. Faktury będą zaciągane automatycznie z systemu Ministerstwa Finansów - trafiając bezpośrednio do „skrzynki odbiorczej” przypisanej do NIP chorągwi. Wszystkie wydatki, z każdego zakątka organizacji, znajdą się w jednym miejscu.

Plus? Żadna faktura nie zaginie.

Minus? Zniknie fizyczna możliwość łatwego przypisania dokumentu do konkretnego hufca.

Dlatego pierwszym krokiem, który musimy podjąć jako organizacja, jest wdrożenie w ZHP identyfikatora wewnętrznego KSeF, znanego jako IDWew. To unikalny identyfikator nadawany przez podatnika - w naszym przypadku przez chorągiew - poszczególnym jednostkom organizacyjnym, takim jak hufce, szczepy, a nawet wydarzenia (np. HAL). W praktyce, do numeru NIP zostanie dodany ciąg znaków identyfikujący jednostkę wewnętrzną.

Dzięki temu rozwiązaniu możliwe będzie:

- precyzyjne przypisywanie faktur do hufców,
- nadawanie uprawnień do podglądu i dekretacji faktur przez osoby pełniące funkcje komendanta lub skarbnika hufca,
- zachowanie struktury odpowiedzialności finansowej - mimo centralizacji technicznej.

Czyli z jednej strony - wszystko w jednym miejscu, ale z drugiej - nadal możliwe będzie przyporządkowanie wydatków do konkretnych hufców. Pod warunkiem, że ten system dobrze wdrożymy i konsekwentnie będziemy z niego korzystać.

Co dalej? Jak w nowym systemie będziemy opisywać wydatki, skoro nie będzie już odwrotu faktury i miejsca na długopis?

Tutaj pojawia się kluczowa potrzeba: wdrożenia obiegu dokumentów elektronicznych. Nie musimy się martwić, że „gdzieś w fakturze trzeba to wpisać” - niektóre dane formalne i opisowe można umieszczać w przeznaczonych do tego polach (np. "informacje dodatkowe", "dane referencyjne", pola FA(3)). Natomiast pełen kontekst - czyli z jakiej zaliczki, z jakiego wydarzenia, z jakiego źródła finansowania - musi być dodany poprzez dekretację cyfrową w wewnętrznym systemie.

Nie unikniemy tego. Tak, jak powiedziałem podczas ostatniej konferencji ekonomicznej ZHP - czas

wdrożyć obieg elektroniczny, nawet jeśli będzie to wymagało zmiany nawyków, narzędzi i myślenia.

Zamiast pieczętek i podpisów - pojawi się zatwierdzanie dokumentów elektronicznie, przez system.

Zamiast fizycznych opisów - będą przypisania cyfrowe i dekretacja w strukturze danych.

Zamiast segregatorów - będą elektroniczne repozytoria faktur.

A co z rozliczaniem zaliczek?

Wystarczy wpisać numer faktury z KSeF i przypisać go do odpowiedniej zaliczki. Oczywiście, pod warunkiem że system na to pozwala, a osoba rozliczająca ma dostęp do odpowiednich danych. Możemy próbować pozostać sto lat za resztą świata i kazać drużynowym prosić sprzedawców o wydruki wizualizacji faktur, ale przecież to całkowicie mija się z ideą e-fakturowania. Sprzedawcy nie będą zachwyceni, a my - zamiast upraszczać - tylko utrudnimy życie własnym ludziom.

Faktury sprzedażowe - koniec z „wystawimy, jak znajdziemy chwilę”

Pozostaje jeszcze istotna kwestia faktur sprzedażowych. W praktyce wielu hufców wystawia faktury m.in. za tzw. Dodatkowe Składki Członkowskie Zadaniowe (DSCZ) - opłacane przez rodziców lub uczestników różnych form działań programowych, takich jak obóz, biwak, rajd, kurs instruktorski czy wyjazd szkoleniowy. Składki te wpływają na konto hufca przed rozpoczęciem danego wydarzenia i są warunkiem formalnego udziału w nim. Wystawieniem faktur zajmują się zazwyczaj skarbnicy hufca, często zbiorczo, np. po zaksięgowaniu większej liczby wpłat.

To jednak podejście, które będzie musiało ulec zmianie.

Zgodnie z nowymi zasadami, moment wystawienia faktury w KSeF najlepiej gdyby odpowiadał faktycznemu zdarzeniu gospodarczemu, jakim jest wpływ środków na konto. System automatycznie

nadaje fakturze numer oraz rejestruje datę i godzinę jej wystawienia. Nie ma już możliwości, by wystawić później fakturę z wcześniejszą datą wystawienia. A pamiętajmy, że to właśnie data wystawienia (czyli de facto wkrótce data rejestracji faktury w KSeF) odgrywa istotną rolę w określeniu momentu powstania obowiązku podatkowego i tym samym rozliczeniach z Urzędem Skarbowym.

Dla hufców oznacza to konieczność:

- najlepiej bieżącego monitorowania konta bankowego pod kątem wpływów DSCZ,
- wystawiania faktur w tym samym dniu, w którym nastąpiło zaksięgowanie środków lub najpóźniej do 15 dnia następnego miesiąca (z tym, że wtedy przesuwamy obowiązki podatkowe),
- zapewnienia sprawnego przepływu informacji pomiędzy osobą nadzorującą zapisy, a skarbnikiem wystawiającym dokumenty,
- a także rozważenia wdrożenia systemu informatycznego, który zintegruje rejestrację wpłat z wystawianiem faktur w KSeF.

Dotyczy to nie tylko Harcerskiej Akcji Letniej, ale całorocznej działalności programowej hufców - bo każda forma aktywności, za którą uczestnik przekazuje środki na konto hufca, wiąże się z obowiązkiem wystawienia faktury. A każda faktura musi być zgodna z wymaganiami KSeF - zarówno formalnie, jak i czasowo.

ZHP - jako organizacja ogólnopolska - powinno niezwłocznie opracować procedurę centralną oraz rekomendowane narzędzia do obsługi faktur DSCZ zgodnie z wymaganiami KSeF. Dziś bowiem system działa w wielu hufcach na zasadzie „jak się uda”, ale od 2026 roku nie będzie już miejsca na improwizację. Fakty najlepiej jeśli będą iść w parze z fakturami - na bieżąco i bez zbędnych opóźnień, by uniknąć ewentualnych rozbieżności czasowych i problemów w rozliczeniach z Urzędem Skarbowym.

ZHP musi w końcu wkroczyć w XXI wiek. Czas porzucić dawne, długo zakorzenione i często archaiczne metody pracy z dokumentami

finansowymi. Czas przestać łątać system ręcznie - i zacząć budować nowoczesne, cyfrowe procedury, które odciążą wolontariuszy, zwiększą bezpieczeństwo rozliczeń i wprowadzą organizację na wyższy poziom.

Co musimy zrobić na już?

- Wybrać i wdrożyć elektroniczny system obiegu dokumentów
- Przebudować system wystawiania faktur sprzedażowych (DSCZ)
- Opracować schemat identyfikatorów wewnętrznych (IDWew)
- Przeszkolić skarbników i komendantów hufców
- Utworzyć cyfrową politykę dekretacji i archiwizacji
- Przeprowadzić pilotaż KSeF na wybranych hufcach i chorągwiach
- Wdrożyć konieczne zmiany w polityce finansowej ZHP

Czasu jest mało, pora na działanie, byśmy nie obudzili się za późno i znowu byli zaskoczeni, że coś trzeba było zmienić.

Czas na wyższy LEVEL

Druhny i Druhowie, na koniec chciałbym nadmienić, że niniejszy artykuł nie powstał przypadkiem. Jest wynikiem mojego wieloletniego zaangażowania w życie harcerskiej organizacji, ale także odpowiedzią na konkretne wyzwania, przed którymi dziś staje Związek Harcerstwa Polskiego. Jako instruktor w stopniu podharcemistrza, obecnie zdobywający stopień harcmistrza, musiałem koniecznie zająć głos w powyższej sprawie. W swojej służbie pełniłem już funkcję skarbnika hufca, komendanta hufca, czy też

przewodniczącego Rady Chorągwi, z bliska zatem obserwowałem, jak zmieniają się realia funkcjonowania naszej organizacji - zwłaszcza w obszarze finansów. I z niepokojem zauważam, że nie zawsze nadążamy za tymi zmianami.

Od lat angażuję się w modernizację procesów finansowych w chorągwi, biorąc udział m.in. jak choćby ostatnio na zjeździe nadzwyczajnym swojej chorągwi w zespole zajmującym się obszarem finansów czy też uczestnicząc w ogólnopolskich konferencjach poświęconych wychowaniu ekonomicznemu w ZHP. Tam właśnie – jako instruktor i praktyk – postulowałem o wdrożenie jednolitego, cyfrowego obiegu dokumentów finansowych w całej organizacji. Nie z teorii, ale z doświadczenia: jako m.in. przedsiębiorca i osoba samodzielnie prowadząca księgowość spółki cywilnej.

Ten tekst traktuję jako głos w dyskusji – ale też jako działanie wychowawcze. Harcmistrz to nie tylko instruktor o dużej wiedzy i doświadczeniu. To ten, kto kreuje rzeczywistość w swoim środowisku, dzieli się dorobkiem, inspirowa do działania, przekłada swoje doświadczenia na konkretne zmiany. Tak postrzegam swoją rolę - zarówno jako instruktor, jak i członek społeczności, dla której ZHP to nie tylko ruch wychowawczy, ale także sprawna organizacja XXI wieku.

Dla mnie zdobywanie stopnia harcmistrza to nie tylko formalność czy osiągnięcie kolejnego poziomu w instruktorskiej ścieżce. To zobowiązanie, by odpowiedzialnie i dojrzałe zabrać głos wtedy, gdy trzeba. Dziś trzeba - bo KSeF wprowadza zmiany, które nie są kwestią wyboru, a konieczności. Jeśli nie przygotowujemy się na nie jako wspólnota, narażamy się na chaos, opóźnienia, frustrację i przeciążenie naszych wolontariuszy. A przecież możemy – i powinniśmy – zrobić to lepiej.

Ten artykuł to moja cegiełka w budowaniu tej zmiany. Wierzę, że jako ZHP – wspierając się nawzajem i wykorzystując potencjał naszych instruktorów – możemy uczynić z KSeF nie zagrożenie, a impuls do cyfrowej i organizacyjnej dojrzałości.

Ufam, że władze chorągwi i władze naczelne ZHP podjęły lub podejmą wkrótce pilne, skoordynowane działania przygotowujące organizację do obowiązkowego wdrożenia KSeF. To nie jest kwestia przyszłości - to wyzwanie teraźniejszości, które wymaga systemowych decyzji, wsparcia jednostek i jasnej strategii działania. A jeśli poniższa lektura podsunie dobre rozwiązania to będę wielce rad.

phm. Mariusz Paweł Groblica

Delegat Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP na Zjazd ZHP,
członek Komisji Stopni Instruktorskich
Hufca Gorzów Wlkp. ZHP,
członek zespołu statutowego.

Źródła i podstawy prawne

- Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o Krajowym Systemie e-Faktur (Dz.U. 2023 poz. 1598)
- Nowelizacja z dnia 9 maja 2024 r. - przesunięcie terminu obowiązkowego wdrożenia
- Portal KSeF (Ministerstwa Finansów): <https://ksef.podatki.gov.pl/>
- Pliki do pobrania (struktury FA, schematy, instrukcje): <https://ksef.podatki.gov.pl/baza-wiedzy-ksef/pliki-do-pobrania-ksef>
- FAQ - pytania i odpowiedzi (w tym o dacie wystawienia): <https://ksef.podatki.gov.pl/pytania-i-odpowiedzi-ksef>
- Infor - analiza przepisów: <https://www.infor.pl/aktualnosci/7012397,ustawa-o-obowiazkowym-ksef-terminy.html>
- Eurocert - ustawa i rozporządzenie o KSeF: <https://eurocert.pl/ksef-ustawa-i-rozporzadzenie>
- Studio KSeF (Symfonia): <https://symfonia.pl/blog/studio-ksef>
- Poradnik Przedsiębiorcy - data wystawienia faktury w KSeF: <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-data-wystawienia-faktury-w-ksef-jak-ustalic>
- Poradnik Przedsiębiorcy - czym jest KSeF: <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-krajowy-system-e-faktur-ksef>
- Enovatio - KSeF w systemie obiegu dokumentów: <https://enovatio.com/2022/12/08/ksef-w-systemie-obiegu-dokumentow/>
- All for One - KSeF a elektroniczny obieg faktur zakupowych: <https://www.all-for-one.pl/pl/poradnik/ksef-a-elektroniczny-obieg-faktur-zakupowych/>
- ZrozumVAT - kompendium wiedzy o KSeF: <https://zrozumvat.pl/ksef-i-e-faktury-kompendium-wiedzy/>
- InFakt - daty na fakturze KSeF: <https://www.infakt.pl/blog/daty-na-fakturze-ksef/>
- eBook InFakt - „System e-Faktur w KSeF. Poradnik podatnika”: https://infakt-wp-files.s3.eu-central-1.amazonaws.com/2023/12/ebook_ksef.pdf
- YouTube - film edukacyjny nt. KSeF: <https://www.youtube.com/watch?v=gk0T1Kz4pcU>
- Gov.pl - plan wdrożenia KSeF: <https://www.gov.pl/web/ias-wroclaw/krajowy-system-e-faktur-plan-wdrozenia>

Kluczowe terminy wdrożenia KSeF

07.2025

Zakończenie
legislacji

09.2025

Testy otwarte API
KSeF 2.0

02.2026

Obligatoryjny
KSeF 2.0 ETAP I

04.2026

Obligatoryjny
KSeF 2.0 ETAP II

II KW 2025 > III KW 2025 > IV KW 2025 > I KW 2026 > II KW 2026

06.2025

Publikacja struktury logicznej
FA(3) na ePUAP

06.2025

Publikacja dokumentacji API
KSeF 2.0

11.2025

Udostępnienie certyfikatów

11.2025

Udostępnienie testowej wersji
Aplikacji Podatnika KSeF 2.0

KWIECIEŃ 2025